

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΜΕΙΖΩΝ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του, στις 7 Δεκεμβρίου 2016, με την εξής σύνθεση : Ιωάννης Σαρμάς, Προεδρεύων Αντιπρόεδρος, Άννα Λιγωμένου και Αγγελική Μαυρουδή, Αντιπρόεδροι, Μαρία Αθανασοπούλου, Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Αγγελική Μυλωνά, Θεολογία Γναρδέλλη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Αγγελική Πανουτσακοπούλου, Δημήτριος Τσακανίκας, Ασημίνα Σακελλαρίου, Ευαγγελία Σεραφή και Ειρήνη Κατσικέρη, Σύμβουλοι. Επίσης μετείχαν οι Σύμβουλοι Δέσποινα Τζούμα, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Κωνσταντίνος Παραθύρας, Αργυρώ Μαυρομάτη και Κωνσταντίνος Κρέπης, ως αναπληρωματικά μέλη. Γραμματέας η Ελένη Αυγουστόγλου.

Γενικός Επίτροπος Επικρατείας : Μιχαήλ Ζυμής.

Για να δικάσει την, από 6 Μαρτίου 2015, αίτηση (Α.Β.Δ. .../6.3.2015):

του του, κατοίκου (οδός), ο οποίος παραστάθηκε μετά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Παναγιώτη Δημόπουλου (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 14268).

Κ α τ ά του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ταμείο Αρωγής Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου», το οποίο εκπροσωπεί νόμιμα ο Διοικητής του και ο οποίος παραστάθηκε διά του πληρεξουσίου δικηγόρου του Ιωάννη Μαριώρα (Α.Μ./Δ.Σ.Α. 12298).

Με την αίτηση αυτή, ο αιτών επιδιώκει την αναίρεση της 550/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συζήτηση που ακολούθησε το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αιτούντος, ο οποίος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης.

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο του αναιρεσίβλητου Ταμείου, ο οποίος ζήτησε την απόρριψη της αίτησης.

Τον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος ανέπτυξε την, από 7.12.2016, γνώμη του και πρότεινε την απόρριψη αυτής.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη, με παρόντα τα τακτικά μέλη που έλαβαν μέρος στη συζήτηση της υπόθεσης, εκτός από την Αντιπρόεδρο Αγγελική Μαυρουδή που είχε κώλυμα (άρθρα 11 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013 και 78 παρ. 2 του π.δ. 1225/1981). Για τη νόμιμη συγκρότηση της Ελάσσονος Ολομέλειας,

στη διάσκεψη μετείχε επίσης η Σύμβουλος Δέσποινα Τζούμα (αναπληρωματικό μέλος).

**Άκουσε την εισήγηση της Συμβούλου Ασημίνας Σακελλαρίου και
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το νόμο**

1. Για την άσκηση της υπό κρίση αίτησης έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (βλ. το ... ειδικό έντυπο παραβόλου Δημοσίου Σειράς Α).

2. Ο αιτών έτυχε, με τη 2/2016 απόφαση της Προέδρου του Δικαστηρίου, παροχής νομικής βοήθειας χωρίς αξίωση προκαταβολής αμοιβής κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 276 και 276 Α, όπως ισχύουν του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999), σε συνδυασμό με το άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 παράγραφος 2 του ν. 3472/2006.

3. Η κρινόμενη αίτηση, όπως αναπτύσσεται στο από 12.12.2016 νομίμως κατατεθέν υπόμνημα και αντικρούεται με το από 8.12.2016 υπόμνημα του καθ' ου, ασκήθηκε εμπρόθεσμα και επομένως, πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω ως προς το παραδεκτό και το βάσιμο αυτής, αντιμωλία των διαδίκων.

4. Τα από 20.1.2017, 13.3.2017, 17.3.2017, 8.11.2017 υπομνήματα του αναιρεσειόντος (αριθμ. πρωτ. ΕλΣ ..., ..., ..., ..., αντίστοιχα), τα οποία κατατέθηκαν, κατά παράβαση των οριζομένων στην παράγραφο 2 του άρθρου 29 του π.δ. 1225/1981, ήτοι μετά τη χορηγηθείσα από το Δικαστήριο προθεσμία της 12.12.2016 (βλ. σχετ. πρακτικά δημόσιας συνεδρίασης της 7.12.2016) δεν λαμβάνονται για το λόγο αυτό υπόψη (ΕλΣ Ολ. 2417/2007).

5. Με την 550/2015 απόφαση του ΙΙ Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου παραπέμφθηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας λόγω δικαιοδοσίας το κατατεθέν σε αυτό δικόγραφο, που τιτλοφορείται «έφεση» κατά της .../2013 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (Τμήμα 11^ο Τριμελές), με την οποία απορρίφθηκε έφεση του ήδη αναιρεσειόντος κατά της .../2011 απόφασης του Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών.

6. Με την κρινόμενη αίτηση επιδιώκεται η εξαφάνιση της αναιρεσιβαλλόμενης, διά της κατάφασης της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου τούτου προς εκδίκαση της ένδικης υπόθεσης κατά της ως άνω απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, με σκοπό την παραδοχή της. Αυτή ζητείται για εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή των διεπουσών την υπό κρίση υπόθεση διατάξεων.

7. Στο άρθρο 12 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, που κυρώθηκε με το ν. 2717/1999 (Α' 97) και εφαρμόζεται αναλόγως, σύμφωνα με το άρθρο 123 του π.δ. 1225/1981, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο με το άρθρο 12 παρ. 2 του ν. 3472/2006 (Α' 135) στις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκες για όσα θέματα δεν ρυθμίζονται από το ως άνω προεδρικό διάταγμα, ορίζεται: «1. Το δικαστήριο εξετάζει και αυτεπαγγέλτως τη δικαιοδοσία και την αρμοδιότητά του. 2. Αν το δικαστήριο διαπιστώσει ότι η υπόθεση (...) υπάγεται στο Συμβούλιο της Επικρατείας (...) ή σε άλλο τακτικό διοικητικό δικαστήριο, παραπέμπει το ένδικο βοήθημα ή μέσο στο αρμόδιο δικαστήριο. Στην περίπτωση της παραπομπής, η απόφαση είναι υποχρεωτική για το ισόβαθμο ή κατώτερο δικαστήριο. 3. Αν η απόφαση για την παραπομπή είναι του πρωτοδικείου ή του εφετείου, αυτή δεν υπόκειται αυτοτελώς σε ένδικο μέσο».

8. Περαιτέρω, στο άρθρο 109 του π.δ/τος 1225/1981 «Περί εκτελέσεως των περί Ελεγκτικού Συνεδρίου διατάξεων» (Α' 304) ορίζεται: «Αι οριστικάι αποφάσεις των Τμημάτων υπόκεινται εις το ένδικον μέσον της αναίρεσεως». Από την τελευταία αυτή διάταξη συνάγεται ότι στο ένδικο μέσο της αίτησης αναίρεσης υπόκεινται αυτοτελώς μόνο οι οριστικές και τελειωτικές αποφάσεις των Τμημάτων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δηλαδή οι αποφάσεις που περατώνουν τη δίκη στο σύνολό της σε ένα ορισμένο βαθμό δικαιοδοσίας και το εκδόν αυτές Τμήμα επεκδύεται πάσης περαιτέρω εξουσίας επί της ορισμένης υπόθεσης (ΕλΣ. Ολ. 2506/2015, 2716/2014, 3285/2013, 1825, 1428/2010, 152/2003).

9. Κατά την έννοια των διατάξεων που παρατέθηκαν στις δύο προηγούμενες σκέψεις, ερμηνευόμενων υπό το φως των διατάξεων των άρθρων 98 και 100 του Συντάγματος δια των οποίων το Ελεγκτικό Συνέδριο αναγορεύεται σε αυτοτελή δικαιοδοτικό κλάδο, η κρίση από δικάσαν Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι το Ελεγκτικό Συνέδριο στερείται δικαιοδοσίας να δικάσει υπόθεση εκκρεμούσα στο Τμήμα αυτό και η συνακόλουθη από το Τμήμα παραπομπή της υπόθεσης σε άλλο δικαιοδοτικό κλάδο ελέγχεται αναιρετικά με αίτηση αναίρεσης, εφόσον ασκηθεί. Και τούτο διότι με αυτό τον τρόπο αποφαίνεται η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δικάζουσα αναιρετικώς, ως προς την ορθότητα της παραπομπής, αποφαινόμενη επί ζητήματος καθοριστικού της δικαιοδοτικής ύλης που υπάγεται στο Ελεγκτικό Συνέδριο, μη καταλείπουσα την οριστική κρίση επί του καιρίου αυτού ζητήματος σε σχηματισμό υποκείμενο στον έλεγχο αυτής.

10. Κατά τη γνώμη όμως της Αντιπροέδρου Άννας Λιγωμένου και της Συμβούλου Ασημίνας Σακελλαρίου, η ως άνω παραπεμπτική απόφαση Τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο δικαστήριο που κρίνει ως αρμόδιο, δεν συνιστά οριστική απόφαση παραδεκτώς προσβαλλόμενη κατ'

άρθρο 109 του π.δ. 1225/1981 με αίτηση αναίρεσης, αφού το Δικαστήριο δεν αποφαινεται τελικώς επί της όλης υπόθεσης και συνακόλουθα αυτή δεν περατώνεται (πρβλ. ΣτΕ 1628/2010 σκ. 3-4, 3108/2006 σκ. 4). Η εν λόγω παραπεμπτική απόφαση είναι, σύμφωνα με την προαναφερθείσα παράγραφο 3 του άρθρου 12 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας, η οποία εφαρμόζεται αναλόγως στις ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου δίκες, ανέκκλητη, καθόσον σκοπός του νομοθέτη είναι σύμφωνα με την αρχή της ασφάλειας δικαίου, η αποφυγή εκκρεμοδικίας της αυτής διαφοράς σε δικαστήρια διαφορετικής δικαιοδοσίας και τυχόν έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων από δικαστικούς σχηματισμούς διαφορετικών δικαιοδοσιών. Αντίθετα, όταν το αγόμενο ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου ένδικο βοήθημα ή μέσο απορρίπτεται με απόφαση Τμήματος του Δικαστηρίου τούτου λόγω έλλειψης δικαιοδοσίας, η εν λόγω απόφαση παραδεκτώς προσβάλλεται με αίτηση αναίρεσης (πρβλ. ΑΕΔ 29/2013), αφού στην περίπτωση αυτή, η υπόθεση περατώνεται οριστικά μέχρι κάποιο βαθμό, χωρίς να συντρέχει ο κίνδυνος της εκκρεμοδικίας της αυτής διαφοράς σε δικαστήρια διαφορετικών δικαιοδοσιών.

11. Ενόψει όσων έγιναν δεκτά στη σκέψη 9, η κρινόμενη αίτηση αναίρεσης παραδεκτώς κατά την κρατήσασα γνώμη, ασκείται κατά της 550/2015 απόφασης του ΙΙ Τμήματος του Δικαστηρίου τούτου και πρέπει να εξεταστεί περαιτέρω ως προς τη βασιμότητά της. Κατά τη γνώμη όμως της Αντιπροέδρου Άννας Λιγωμένου και της Συμβούλου Ασημίνας Σακελλαρίου, η κρινόμενη αίτηση κατά της ως άνω παραπεμπτικής απόφασης πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη. Πλην όμως η γνώμη αυτή δεν κράτησε.

12. Το Σύνταγμα με τις διατάξεις των άρθρων 93, 94 και 95 οργανώνει την απονομή δικαιοσύνης με τη λειτουργία δικαιοδοτικών οργάνων αντίστοιχων προς τη φύση των αναφερόμενων δικαστικών διαφορών, ως ποινικών, ιδιωτικών ή διοικητικών, κατά τα λοιπά δε αναθέτει στον κοινό νομοθέτη τη θέσπιση των κατάλληλων δικονομικών κανόνων για την εκδίκαση των υποθέσεων ή διαφορών αυτών. Ενόψει δε του προβλεπόμενου από το Σύνταγμα οργανωτικού σχήματος των χωριστών δικαιοδοσιών, ο έλεγχος των αποφάσεων και λοιπών διαδικαστικών πράξεων ενεργείται υποχρεωτικά από όργανα που ανήκουν στον ίδιο δικαιοδοτικό κλάδο, υπό την επιφύλαξη ότι δεν πρόκειται για πράξεις που συνιστούν άσκηση αρμοδιότητας διοικητικής φύσης (ΑΕΔ 18/2005). Ειδικότερα, στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας, ανήκει, κατά το άρθρο 95 του Συντάγματος, μεταξύ άλλων, η μετά από αίτηση αναίρεση τελεσίδικων αποφάσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

13. Στην προκειμένη περίπτωση, το δικάσαν Τμήμα, επιλαμβανόμενο της εκδίκασης της από 6.8.2013 «έφεσης» του ήδη

αναιρεσιόντος κατά της .../2013 απόφασης του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών (Τμήμα 11^ο Τριμελές), έκρινε ότι η εκκαλούμενη απόφαση «ως οριστική απόφαση διοικητικού εφετείου, (...) δεν υπόκειται στο δικαστικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αλλά σε αυτόν του Συμβουλίου της Επικρατείας. Επομένως, το υπό κρίση δικόγραφο, που στρέφεται κατά της ως άνω απόφασης (...) πρέπει να παραπεμφθεί στο Συμβούλιο της Επικρατείας που είναι αρμόδιο να κρίνει επί του παραδεκτού και του βάσιμου αυτού».

14. Αυτά δεχθέν το δικάσαν Τμήμα, ορθώς, τις επίμαχες διατάξεις ερμήνευσε και εφάρμοσε αποφάσκοντας τη δικαιοδοσία του, καθόσον ο έλεγχος της εκκαλούμενης απόφασης του Διοικητικού Εφετείου ανήκει, κατά τα ανωτέρω δεκτά γενόμενα, αποκλειστικά στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας. Συνεπώς, ο σχετικός προβαλλόμενος λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

15. Με βάση τις ως άνω παραδοχές και της νομιμότητας του λόγου απόρριψης της έφεσης διά της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, οι λοιποί ισχυρισμοί του αναιρεσιόντος, που αφορούν σε άσχετα ζητήματα, είναι ομοίως απορριπτέοι.

16. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η αίτηση πρέπει να απορριφθεί.

17. Απορριπτομένης της αίτησης, πρέπει να διαταχθεί η κατάπτωση υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου του παραβόλου, που ο αιτών κατέθεσε για την άσκησή της (άρθρο 117 του π.δ. 1225/1981 και 73 παρ. 4 του ν. 4129/2013).

Διά ταύτα

Απορρίπτει την αίτηση. Και
Διατάσσει την κατάπτωση του παραβόλου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στην Αθήνα, στις 7 Φεβρουαρίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΡΜΑΣ

ΑΣΗΜΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στις 7 Νοεμβρίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ ΘΕΟΤΟΚΑΤΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΑΥΓΟΥΣΤΟΓΛΟΥ